

Universitätsbibliothek Paderborn

**Vita Venerabilis Arnesti, (vulgò Ernesti) Primi
Archiepiscopi Pragensis**

Balbín, Bohuslav

Pragæ, 1664

Reverendissime in Christo Pater, post sui humilem subjectionem, debitam
obedientiam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42763

C. XVII. SEPVLCHR. ARN. OLEO STILLAT. 383
inde post annos plurimos in Italiam asportavit. Neque vice sim-
plici illustrare servi sui Ernesti honorem voluit Devs, sed rursus
eodem anno oleum sepulchro manavit. Extant ea de re Michaëlis
Præpositi Glacensis ad Legatum Apostoliū litteræ, quarum
exemplum recitare forsitan abs re nos erit; sed ad eas intelli-
gendas scire oportet, Glacensem Civitatem id temporis Interdicto
fuisse subjectam, quod Georgij Regis partes sequeretur. Itaque
hoc Ernesti oleo, velut pretiosissimo dono, ad Legatum missō,
Præpositus & Catholici Glacenses absolvi interdicto petebant;
nam cùm Filij Georgij Regis valido præsidio Arcem Glacensem te-
nerent, quid aliud agere poterant, quam parere? quod Michaël
Præpositus, pluribus litteris datis, ostendit, urgētque Legatum,
Brunovensem Civium exemplo; apud quos, eti pessimè Ca-
tholica Sacra odissent, tamen quia Georgio Regi adversarentur,
Sacra celebrare Catholicis licebat; cur igitur Glacenses optimi
Catholici, necessitate victoriae Georgio Regi adharentes, Sacris
arcerentur? sed litterarum exemplum recitemus, quas Præposi-
tus Glacensis ad Rudolfum Sedis Apostolicae Legatum Wratilla-
viam dedit.

Reverendissime in Christo Pater, post
sui humilem subjectionem, debitam
obedientiam,

In intellecto, quod Reverendissimus Pater grātē suscepit per Fra-
tres oblatum de stiilicidio sēpulchri Venerabilis Domini Ernesti
Primi Pragensis Archiepiscopi, Fundatoris Nostrī Monasterij,
quod iterum, scilicet infra Octavas Ascensionis emanavit, non
tamen ita largiter, sicut prius; multis verò cunctantibus, & curiosius
auscultantibus, aliq[ue] sēpulchra, & lapides Altarium perlustrantibus,
an id ex mutatione aëris contingere, omnia sicca invenerunt, prater
Mausolum D. Ernesti predictū; Cogitavi quomodo ego etiam ali-
quod placens de prefato Patre, Vestra Reverendissime offerrem Pa-
ternitati,

Oleum Ar-
nesti, aliaq[ue]
Venerabilis
Viri Chiro-
grapha, pro
munere Se-
dis Apostoli-
cz Legate
mittantur.]

B b b 3

384 DE VITA VEN. ARNESTI LIB. IV.
ternitati. Vnde Chirographa scriptura presentium cum portatore
vitam ipsius cum miraculo, quod ipse propriis manibus conscripsit, &
habetur Copia circa sepulchrum ejus, dirigens, rogo quatenus id, tan-
quam exiguum, & Nostre Reverendissima Paternitati nullius reputa-
tionis primum, placide suscipiat; & obsecro insuper, contestor,
& requireo, sub periculo perditionis animarum multarum, & fortifi-
cationis partis adverse, per viscera misericordiae DEI nostri, & glo-
riosae ejus Genitricis Virginis MARIE, & predicti Domini Er-
nesti, qui spiritualis, & magnus fuit ejusdem Genitricis DEI cultor
(sicut patet ex Legenda ejus) ut non amplius per Censuras Ecclesia-
sticas, & Interdictum, sed misericorditer (quod speramus significare
predictum stillicidium) dimittatis nos circa ea, quae pie concessisti
litteris, & sigillis usq; ad revocationem. Quod si factum non fuerit,
ponetis nos omnes, non jam periculum expulsionis, sed privationis vita-
hujus, & sine fructu, usq; in extremo, terribili & tremendo Iudicio,
severissimo atq; justissimo Iudici strictam habebitis reddere rationem,
de tot animarum perditione, & malis inde secururis. Iam experien-
zia eorum, quae facta sunt hoc anno, & quotidie fiunt, faciat obsecro
Vestram Reverendissimam Paternitatem benignorem. Dat. Glacy,
A. D. 1468. &c.

Michaël Praepositus Canonicorum
Regularium in Glatz.

At in Chronico Glacensis Monasterij, idem Michaël, manu sua
(quam ex pluribus ejus litteris novi) hæc in margine ad miracu-
li hujus narrationem adscripsit: Exitus rei manifestavit, quod li-
quor ille fuit lacrymarum Beati Viri, quibus deplanxit futurum Sta-
tum Oppidi Glacensis. Paulò enim post exusta est ferè tota Civitas, ac
eodem anno etiam omnia allodia circa Glatz conflagravunt, aliaq;
afflictiones, interdicta & Excommunicationes secura, que in adheren-
tes Georgio Podiebradio, usurpatori Regni, & Rokiczana heresiarcha
ferebantur, durarunt usq; ad mortem eorum, quæ accidit A. 1471.
hujus quidem ante Quadragesimā, illius autem circa medium Quadra-
gesimā. Simile legitur in historia Tartarorum, quæ etiam expressa ha-
bentur.

C. XVII. SEPVLCHR. ARN. OLEO STILLAT. 385
bentur de quodam Sancto. Hucusque Chronicon. Sed quam Tar-
tarorum historiam intelligat Author, cujusque Sancti exemplum
adducere voluerit, fateor me ignorare.

Quod causam attinet, si consilia Divinitatis licet introspi-
cere, mihi quidem longè alia videtur; quid enim unius alicujus
Oppidi incendium oleo denotaret Arnestus, cùm universum Re-
gnum Bohemia, Moravia & Silesia conflagrarent? Hoc ipso tem-
pore Georgius Rex à communione Ecclesiæ separaverat se, Re-
gis exemplum pleraque sequebatur Nobilitas, cadebant flammis
omnia; in omnium rerum fatali conversione minimum è Glacio
damnum; ergo Glacio umi oleum sepulchri imputare simillimum
mihi videtur, ac si quis in diluvio Orbis universi gregem ovium
pereuentem defleret, quod in Ovidiano diluvio Seneca Philosophus ^{In Controversijs. In Metamorph. Nat.} irrigit. Nam cùm Urbes, Provincias, Regna & Imperia caderent,
quid magnum fuit oviculas, atque inter eas unum aliquem lu-
pum, observare? Existimo in primis ad Arnesti gloriam & sancti-
moniam approbandam, deinde ad condemnandam miraculo Ge-
orgij Regis à Sede Apostolica, & veteri Regum Religione, defe-
ctionem, atque universi Regni periculum indicandum, tandem
etiam ad Urbis Glacensis infelicitatem, ac interdictum in Glacensi
Templo Missæ sacrificium, quod tantis pecunijs fundaratur Arne-
stus, significandum, oleum profluxisse. Vivere eum in cœlis mon-
strabat Deus, cuius sepulchrum hic honorabat in terris; aut
etiam suavitate olei Legatum Summi Pontificis, ut facilis & cle-
mens esset, admonebat. Multorum enim sensus fuit, multa à
Rudolfo Lavantinensi, si mitior esse voluisse, melius & fælicius
componi potuisse. Reges eos in virga ferrea, canit Propheta; non
est tamen illa ob severitatem ferrea, sed ob inflexibilitatem Justi-
tiae; jungenda est virga Moysis in Arca pectoris, cum manna dul-
cedinis. Sed illa etiam olei caussa, quod dilecta Arnestus Pragen-
sis Ecclesia, Rokyczanæ fraudibus oppressa, oleo & Archiepisco-
po suo careret, quam olim VEN. Arnestus sudoribus suis largi-
ter irrigasset; ideoque admixtus oleo sudor, quo nimirum Epi-
scopi & Pastores Ecclesiæ, in olei unctionibus assidue occupati, so-
lent

In Psal. 30., lent significari. *Loquebatur Iustus etiam in tumulo* (ait D. Ambrosius) *sicut loquebantur anime sancte perentes de Mortis Auctore* (de Georgio Rege, & Rokyczana Fidei & Religionis hostibus) *vindictam*. Sequitur : *Custodi innocentiam & vide equitatem*; *Ambros. 1. de quia sunt Reliquiae*, id est (ut Ambrosius interpretatur) *Corporis Instit. Virginis exuvia, homini pacifico*. Fortasse etiam, ne in miraculo Dei Matrem prætereamus, hoc oleum, *Benedictio MARIE* fuit; ipsa enim, ut idem notavit, maximè oleo misericordiae suos exercet.

Glacensis Civitas Sacris interdicta & Templis nihilominus à Legato permittitur Arnesti Fundationes per solvere. Illud tamen olei hujus prodigio apud Legatum Apostolicum impetravere Glacenses, ut (quod manuscriptum Chronicum memorat) peculiaribus ea de re datis litteris concederet, quotidie ad Arnesti Archiepiscopi tumulam, celebritate maximâ, *Antiphonam ei quondam carissimam Salve Regina, cantari*.

Satis jam de oleo ac sudore VEN. Arnesti; adiiciendum extremum illud quoque, ne cuius negligentiæ accusari possim, quod *Ælurio*, historiæ Glacensis Scriptore hæretico, narrante didici: *Templum hoc Parochiale Divæ Virginis, magnâ semper ab omni memoria Catholicorum pietate honorari & celebrari solitum, idque, ut ait, ob Imaginem prodigiosam B. MARIE, tum ob Arnesti gloriosum sepulchrum*. Luminibus coelestibus aliquando locum illustrari fama communis, & antiquorum Catholicorum narrationes affirmant. Nostris temporibus, Anno 1640. cum maximè periculosa ab hoste Sueco bella Patriæ incubuissent, noctibus videre, qui in arce Glacensi excubabant milites, in Glacense Divæ Virginis Templum globos igneos cœlo descendere, rursusque ascendere magnâ aëris serenitate, ac denique altitudine infinitâ in cœlum ablatos amitti. Id sequenti die cursu detulere ad Collegium vigiles; eamque rem R. P. Nicolaus Lancicius Soc. JESV, magnâ opinione sanctitatis relictâ mortuus, pluribus alijs, atque etiam mihi *Brunam* significavit per litteras. Quod etsi incaussas Meteoris alijs communes referri possit, vetustam nihilominus Catholicorum Glacensium Traditionem non parùm confirmat.

De